

BIRŽŲ RAJONO KŪNO KULTŪROS IR SPORTO CENTRO 2020 – 2021 m. m. SPORTINIO UGDYMO PLANAS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Biržų rajono kūno kultūros ir sporto centro (toliau – Centras) sportinio ugdymo planas (toliau - Ugdymo planas) skirtas įgyvendinti formalųjį švietimą papildančio sportinio ugdymo bokso, dziudo, futbolo, krepšinio, lengvosios atletikos, šaudymo, šachmatų programas (toliau – Programas).

2. Ugdymo plane apibrėžiamas sportinio ugdymo grupių sudarymas ir ugdytinių sportinių pasiekimų vertinimas, nurodoma sportinio ugdymo trukmė ir apimtis ir kiti sportinio ugdymo ypatumai.

3. Centro ugdymo planas sudaromas vadovaujantis Sportinio ugdymo ir (ar) rengimo organizavimo rekomendacijomis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2019 m. rugsėjo 4 d. įsakymu Nr. V-976 (Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2020 m. rugpjūčio 17 d. įsakymo Nr. V-1236 redakcija) (toliau - Rekomendacijos), Biržų rajono kūno kultūros ir sporto centro nuostatais, patvirtintais Biržų rajono savivaldybės tarybos 2019 m. spalio 24 d. sprendimu Nr. T-227 ir kitais teisės aktais.

4. Ugdymo plane vartojamos sąvokos:

4.1. **Formalųjį švietimą papildančio sportinio ugdymo programa** – atskirų sporto šakų ir (arba) sporto šakų disciplinų programa, kuria siekiama suteikti ir sistemingai gilinti ugdytinio pasirinktos sporto šakos žinias, ugdyti gebėjimus ir formuoti įgūdžius, plėtoti sporto ir bendrąsias kompetencijas, siekti didelio sportinio meistriškumo pradinio rengimo, meistriškumo ugdymo, meistriškumo tobulinimo, didelio meistriškumo etapais.

4.2. **Meistriškumo pakopa** – ugdytinio sportinio meistriškumo lygį pagal sporto varžybose užimtą vietą arba pasiektą rezultatą apibrėžiančių rodiklių grupė.

4.3. **Sportinio ugdymo planas** – įstaigos ar organizacijos vykdomų sportinio ugdymo ar sporto ugdymo programų įgyvendinimo aprašas, parengtas vadovaujantis Rekomendacijomis ir kitais švietimą, kūno kultūrą ir sportą reglamentuojančiais teisės aktais.

4.4. **Sporto šakos disciplina** – atitinkamos tarptautinės sporto (šakos) federacijos išskirta sporto šakos dalis, kuri apima vieną arba keletą tos sporto šakos rungčių.

4.5. Kitos ugdymo plane vartojamos sąvokos atitinka Lietuvos Respublikos Sporto įstatyme ir kituose švietimą, kūno kultūrą ir sportą reglamentuojančiuose teisės aktuose vartojamas sąvokas.

5. Ugdymo plano tikslas - apibrėžti ugdymo programų vykdymo bendruosius reikalavimus ugdymo turiniui formuoti ir ugdymo procesui organizuoti, kad kiekvienas ugdytinis pasiektų geresnius ugdymo(si) rezultatus ir įgytų bendrųjų ir dalykinių kompetencijų.

6. Ugdymo plano uždaviniai:

6.1. Pateikti gaires sporto šakų ugdymo programoms įgyvendinti;

6.2. Apibrėžti sportinio ugdymo grupių sudarymo principus ir ugdytinių sportinio ugdymo(si) ir sportinių pasiekimų vertinimą, numatyti sportinio ugdymo trukmę ir apimtis.

7. Centro sportinio ugdymo planą rengia pavaduotojas ugdymui. Ugdymo planas aptariamas Trenerių tarybos posėdyje, suderinamas su Centro taryba bei Biržų rajono savivaldybės administracijos švietimo, kultūros ir sporto skyriumi ir tvirtinamas Centro direktoriaus įsakymu.

8. Atskirų ugdymo grupių sportinio ugdymo veiklos programas rengia treneriai ir suderina su pavaduotoju ugdymui iki 2020 m. rugsėjo 7 d. Programas tvirtina Centro direktorius.

II. UGDYMO PROCESO ORGANIZAVIMO TRUKMĖ IR APIMTIS

9. Centro sportininkų ugdymo procesas organizuojamas laisvalaikiu: po pamokų, poilsio ir švenčių dienomis, moksleivių atostogų metu.

10. Sportinio ugdymo metai prasideda 2020 m. rugsėjo 1 d. ir baigiasi 2021 m. rugpjūčio 31 d.

11. Treneriai dirba iki šešių dienų per savaitę, priklausomai nuo treneriui skirtų valandų skaičiaus.

12. Formalųjį švietimą papildančio sportinio ugdymo grupėms ugdymui skiriamų kontaktinių akademinų ugdymo valandų skaičius (maksimalus) per savaitę pagal sporto šakas ir (arba) disciplinas nurodytas Ugdymo plano priede.

13. Priklausomai nuo sporto šakos specifikos (pirmiausia nuo sportininkų amžiaus tarpsnio, kada pasiekiami geriausi sportiniai rezultatai, lyties ir t.t.), kiekvieno sportininko, ugdymas trunka atitinkamą metų skaičių ir savaičių skaičių per metus.

13.1. Ugdymo trukmė metais:

13.1.1. Pradinio rengimo grupėms – 1-2 metai.

13.1.2. Meistriškumo ugdymo grupėms – 1-5 metai.

13.1.3. Meistriškumo tobulinimo grupėms- 1-3 metai.

13.1.4. Aukšto meistriškumo grupėms – metai neribojami.

13.2. Ugdymo trukmė savaitėmis per metus:

13.2.1. Pradinio rengimo grupėms – 44 savaitės.

13.2.2. Meistriškumo ugdymo grupėms – 46 savaitės.

13.2.3. Meistriškumo tobulinimo grupėms - 48 savaitės.

13.2.4. Aukšto meistriškumo grupėms – 48 savaitės.

14. Formalųjį švietimą papildančio sportinio ugdymo programoms įgyvendinti treneriams skiriamų papildomų akademinų valandų pasirengimui pratyboms skaičius konkrečioje ugdymo grupėje ar ugdytiniams ugdyti individualiai gali būti:

14.1. Pradinio rengimo etape ne mažesnis kaip 1 akademinė ugdymo valanda, tačiau ne didesnis kaip 2 akademinės ugdymo valandos per savaitę.

14.2. Meistriškumo ugdymo ir meistriškumo tobulinimo etapuose ne mažesnis kaip 2 akademinės ugdymo valandos, tačiau ne didesnis kaip 3 akademinės ugdymo valandos per savaitę.

15. Formalųjį švietimą papildančio sportinio ugdymo grupių individualiųjų sporto šakų ugdytiniams varžybų dienų skaičius per metus gali būti:

15.1. Pradinio rengimo etape ne mažesnis kaip 4 varžybų dienos, sportinių žaidimų šakų ugdytiniams – ne mažesnis kaip 10 varžybų dienų.

15.2. Meistriškumo ugdymo etape – individualiųjų sporto šakų ugdytiniams ne mažesnis kaip 10 varžybų dienų, sportinių žaidimų šakų ugdytiniams – ne mažesnis kaip 20 varžybų dienų.

15.3. Meistriškumo tobulinimo etape – individualiųjų sporto šakų ir (arba) disciplinų ugdytiniais ne mažesnis kaip 15 varžybų dienų, sportinių žaidimų šakų ugdytiniais – ne mažesnis kaip 30 varžybų dienų.

16. Formalųjį švietimą papildančio sportinio ugdymo programų grupių ugdytiniais mokomųjų sporto stovyklų skaičius gali būti:

16.1. Pradinio rengimo etape ne mažiau kaip trys 3–6 dienų stovyklos per metus.

16.2. Meistriškumo ugdymo etape – ne mažiau kaip trys 3-10 dienų stovyklos per metus.

16.3. Meistriškumo tobulinimo etape – ne mažiau kaip keturios 5-10 dienų stovyklos per metus.

III. UGDYMO PROCESO ORGANIZAVIMAS

17. Sportininkų ugdymo procesas organizuojamas atsižvelgiant į bendruosius pilnaverčio šalies piliečio ugdymo reikalavimus, žmogaus fizinių ir psichinių savybių raidos dėsningumus, lyties ir amžiaus ypatumus, amžiaus tarpsnius, kada pasiekiami geriausi tos sporto šakos rezultatai, optimalų sporto varžybų poreikį.

18. Centro sportininkų ugdymas organizuojamas vadovaujantis:

18.1. Centro nuostatais;

18.2. Rekomendacijomis;

18.3. Centro sportinio ugdymo planu;

18.4. Grupiniais arba individualiaisiais ugdymo planais;

18.5. Sporto varžybų kalendoriais;

18.6. kitais normatyviniais dokumentais.

19. Pagrindinės sportinio ugdymo formos, veiklos yra šios: treniruotė, teorinės ir praktinės pratybos, užsiėmimai, stovyklos, varžybos, kontrolinių normatyvų, testų laikymas, ekskursijos, disputai, projektai ir kt.

20. Ugdymas organizuojamas mokymo grupėms ir individualiai atskiram sportininkui. Vieną ar kitą ugdymo formą treneris pasirenka atsižvelgdamas į sportininko meistriškumo lygį, sporto šakos specifiką, metodinius reikalavimus ir t.t.

21. Centro sportininkų ugdymas organizuojamas ištisus metus atsižvelgiant į sporto šakos treniruotės proceso periodizavimo ypatumus.

22. Trenerių atostogų grafikas sudaromas taip, kad sporto pratybų procesas vyktų planuotu laiku. Su atostogaujančio trenerio ugdymo grupe gali dirbti jį pavaduojantis treneris.

23. Teorinių ir praktinių sporto pratybų minimali trukmė - 45 minutės. Maksimali sporto pratybų trukmė priklauso nuo trenerio grupinio ugdymo plano reikalavimų. Varžybų laikas, įskaitomas į ugdymo treniruočių laiką. 45 minučių treniruotei skiriama 15 minučių pasiruošimo. Šis laikas gali būti skiriamas kitu laiku nei prieš treniruotę.

24. Tikslų sporto pratybų laiką ir vietą nurodo Centro treniruočių tvarkaraščiai, o dalyvavimo sporto varžybose - kalendoriniai planai ir varžybų nuostatai, patvirtinti Centro direktoriaus.

25. Sporto šakų užsiėmimai vyksta:

Sporto šaka	Treniruočių vieta	Adresas
Boksas	VšĮ bokso klubas „Terminatorius“	J. Basanavičiaus g. 50, Biržai
Dziudo	Centro sporto salė	Rotušės g. 2, Biržai
	Biržų „Saulės“ gimnazijos sporto salė	Vytauto g. 32, Biržai

Futbolas	Biržų Kaštonų pagrindinės mokyklos stadionas	Kaštonų g. 13, Biržai
	Biržų Kaštonų pagrindinės mokyklos sporto salė	Kaštonų g. 13, Biržai
Krepšinis	Centro sporto salė	Karaimų g. 5, Biržai
	Biržų „Aušros“ pagrindinės mokyklos sporto salė	Vytauto g. 47, Biržai
	Biržų „Atžalyno“ pagrindinės mokyklos sporto salėje	Sąjungos g. 15, Biržai
Lengvoji atletika	Centro stadionas	J. Basanavičiaus g. 69a, Biržai
	Centro sporto salė	Rotušės g. 2, Biržai
	Biržų Kaštonų pagrindinės mokyklos sporto salė	Kaštonų g. 13, Biržai
Šachmatai	Biržų „Saulės“ gimnazijos šachmatų klasė	Vytauto g. 32, Biržai
Šaudymo sportas	Centro šaudykla	Jaunimo g. 2, Biržai
	Centro treniruoklių salė	Karaimų g. 5, Biržai

26. Ugdymo veikla fiksuojama Dienyne. Treneriai fiksuoja ugdomąją veiklą nuo 2020 m. rugsėjo 1 d. iki 2021 m. rugpjūčio 31 d., išskyrus trenerių atostogų metu.

27. Moksleivių atostogų metu ir atskiru trenerių prašymu treniruotės gali būti vykdomos kitu laiku nei numatyta, suderinus laiką su centro administracija.

28. Centras, atsiradus ugdymo plano nenumatytiems atvejams ugdymo proceso metu, gali koreguoti ugdymo plano įgyvendinimą priklausomai nuo ugdymui skirtų lėšų, išlaikydamas minimalų treniruočių skaičių ugdymo programoms įgyvendinti ir minimalų privalomų treniruočių skaičių sportininkui.

29. Išvykus treneriui į varžybas ar stovyklą ar susirgus, kurių trukmė iki savaitės, su vienu, keliais ugdytiniais ar visa ugdymo grupe, likusiems šio trenerio ugdytiniais ar kitai ugdymo grupei, atsižvelgiant į meistriskumo lygį, yra skiriamos individualios užduotys arba likę sportininkai ar ugdymo grupė priskiriami kitam treneriui jo treniruočių metu. Jei išvykos į varžybas, stovyklos ar trenerio ligos laikotarpis yra ilgesnis nei savaitė, pavaduotojo ugdymui siūlymu gali būti skiriamas pavadavimas kitam treneriui, atsižvelgiant į grupės meistriskumo lygį ir Centro finansinę būklę. Galutinį sprendimą dėl vadavimo priima Centro direktorius įsakymu.

IV. SPORTINIO UGDYMO GRUPIŲ SUDARYMAS

30. Formalųjį švietimą papildančios sportinio ugdymo grupės sudaromos mokslo metams.

31. Centro sportinio ugdymo grupės sudaromos pagal sportininko amžių, užimtą vietą arba pasiektą rezultatą varžybose, vadovaujantis meistriskumo pakopų rodikliais, nurodytais „Sportinio ugdymo organizavimo Biržų rajono kūno kultūros ir sporto centre tvarkos aprašo“ 1 priede.

32. Pasirinkę siūlomą Centro sporto šaką ar sporto šakos discipliną, pradinio rengimo grupes lankyti gali visi, pagal amžių tinkantys ir norintys vaikai, gavę raštišką tėvų (globėjų) prašymą, pasirašę sutartį bei pateikę sveikatos priežiūros įstaigos nustatytos formos pažymą.

33. Sportinio ugdymo grupė gali būti sudaryta iš vienos lyties sportininkų arba būti mišri.

34. Sportininkų skaičius ugdymo grupėje „Sportinio ugdymo organizavimo Biržų rajono kūno kultūros ir sporto centre tvarkos aprašo“ 1 priede nurodomas minimalus.

35. Sportinio ugdymo grupė laikoma nesukomplektuota, jeigu sporto pratybas pasirinko mažiau kaip 2/3 patvirtinto grupės sportininkų skaičiaus.

36. Suformavus grupę Centro direktorius išleidžia įsakymą apie ugdymo grupės sudarymą ir jai skirtą maksimalų sporto pratybų valandų skaičių per savaitę.

37. Jeigu trenerio grupės sportininkai metų laikotarpyje įvykdo aukštesnius arba netenka turėtų kvalifikacinių reikalavimų, Centro vadovas gali peržiūrėti ugdymo grupės maksimalų savaitinį pratybų valandų skaičių.

38. Sportininkai priimami ir atleidžiami iš Centro direktoriaus įsakymu.

39. Centro iniciatyva, suderinus su bendrojo lavinimo, jose gali būti steigiamos pradinio rengimo ugdymo grupės arba sporto klasės, kuriose, panaudojant mokyklos sporto bazę bei pedagogų potencialą, sudaromos reikiamos mokymosi ir sportavimo sąlygos.

40. Centre gali būti sudaromos ir direktoriaus patvirtintos darbo vietos dalijimosi sutartys, sudarytos ne daugiau kaip iš dviejų trenerių. Treneriai, dirbantys pagal darbo vietos dalijimosi sutartį, kartu sprendžia sportininkų atrankos, jų pradinio rengimo ir auklėjimo, perdavimo tolimesniam meistriškumo tobulinimui ir kitus klausimus.

41. Sudarant formalųjį švietimą papildančio sportinio ugdymo atskirų sporto šakų ir (arba) sporto šakų disciplinų programų meistriškumo ugdymo arba meistriškumo tobulinimo etapo ugdymo grupę, vietoje vieno „Sportinio ugdymo organizavimo Biržų rajono kūno kultūros ir sporto centre tvarkos aprašo“ 1 priede nurodyto ugdytinio į grupę gali būti įtraukti 2 viena pakopa žemesnės meistriškumo pakopos rodiklius atitinkantys ugdytiniai.

42. Jeigu jaunesnio amžiaus ugdytinis atitinka 1 priede nurodytos aukštesnės meistriškumo pakopos rodiklius, jis gali būti įtrauktas į vyresnio amžiaus sportinio ugdymo grupę.

43. Naujos formalųjį švietimą papildančio sportinio atskirų sporto šakų programų ugdymo grupės sudarymas gali trukti ne ilgiau kaip 2 mėnesius.

44. Sportinio ugdymo metu dėl traumos ar ligos (esant sveikatos priežiūros įstaigos pažymai) formalųjį švietimą papildančio sportinio ugdymo atskirų sporto šakų ir (arba) sporto šakų disciplinų programų pradinio rengimo etapo ugdymo grupėje ugdytinių skaičius gali sumažėti 3 ugdytiniais, meistriškumo ugdymo etapo ugdymo grupėje – 2 ugdytiniais, o meistriškumo tobulinimo etapo ugdymo grupėje – 1 ugdytiniu.

45. Vietoje į sporto mokyklą, sporto gimnaziją mokytis pagal specializuoto sportinio ugdymo krypties programą išvykusių ugdytinių į formalųjį švietimą papildančio sportinio ugdymo grupę gali būti įtraukti 1 priede nurodyti žemesnės meistriškumo pakopos rodiklius atitinkantys ugdytiniai, tačiau ne ilgiau kaip iki kitų mokslo metų pradžios.

V. UGDYTINIŲ SPORTINIŲ PASIEKIMŲ VERTINIMAS

46. Pagal sportinio ugdymo programas ugdomų ugdytinių sportiniai pasiekimai vertinami mokslo metų pradžioje, sudarant sportinio ugdymo grupes, mokslo metų pabaigoje ir, esant poreikiui, bet kuriuo metu mokslo metais. Rezultatai fiksuojami Dienyne.

47. Pagal formalųjį švietimą papildančio sportinio ugdymo programas ugdomų ugdytinių sportinių pasiekimų vertinimas atliekamas vadovaujantis „Sportinio ugdymo organizavimo Biržų rajono kūno kultūros ir sporto centre tvarkos aprašo“ 1 priede nustatytais meistriškumo pakopos rodikliais.

48. Meistriškumo rodikliai vertinami vadovaujantis sporto šakų federacijų (asociacijų, sąjungų) ir kitų organizacijų vykdomų varžybų tinkamai patvirtintų protokolų duomenimis.

49. „Sportinio ugdymo organizavimo Biržų rajono kūno kultūros ir sporto centre tvarkos aprašo“ 1 priede nurodyti meistrškumo rodikliai, pasiekti olimpinėse žaidynėse, pasaulio ir Europos čempionatuose, galioja 5 metus nuo pasiekimo dienos; tarptautinėse suaugusiųjų, jaunimo ir jaunių amžiaus grupių aukšto meistrškumo sporto varžybose, Lietuvos Respublikos suaugusiųjų, jaunimo ir jaunių amžiaus grupių čempionatų varžybose – 3 metus nuo pasiekimo dienos, kitose varžybose – 2 metus nuo pasiekimo dienos.

Biržų rajono kūno kultūros ir sporto centro
2020 – 2021 m. m. sportinio ugdymo plano
priedas

**FORMALŪJĮ ŠVIETIMĄ PAPILDANČIO SPORTINIO UGDYMO GRUPIŲ RODIKLIAI
IR UGDYMIUI SKIRIAMŲ KONTAKTINIŲ AKADEMINIŲ UGDYMO VALANDŲ
SKAIČIUS PER SAVAITĘ PAGAL SPORTO ŠAKAS**

BOKSAS

Ugdymo grupės pavadinimas	Ugdytinių amžius (gimimo metai)	Ugdytinių skaičius (minimalus)	Kontaktinių val. skaičius per savaitę
Pradinio rengimo 1 m.	Mergaitės, berniukai 2004-2011 m.	13	7
Meistriškumo ugdymo 4 m.	Mergaitės, berniukai 2003-2007 m.	7	20

DZIUDO

Ugdymo grupės pavadinimas	Ugdytinių amžius (gimimo metai)	Ugdytinių skaičius (minimalus)	Kontaktinių val. skaičius per savaitę
Pradinio rengimo 2 m.	Berniukai 2009-2011m.	12	9
Pradinio rengimo 2 m.	Mergaitės, berniukai 2009-2012 m.	12	6
Pradinio rengimo 1 m.	Berniukai 2012-2013 m.	13	7
Meistriškumo ugdymo 2 m.	Mergaitės, berniukai 2001-2007 m.	10	15
Meistriškumo ugdymo 4 m.	Mergaitės, berniukai 2002-2005 m.	8	18

FUTBOLAS

Ugdymo grupės pavadinimas	Ugdytinių amžius (gimimo metai)	Ugdytinių skaičius (minimalus)	Kontaktinių val. skaičius per savaitę
Pradinio rengimo 2 m.	Berniukai 2008–2010 m.	12	8

KREPŠINIS

Ugdymo grupės pavadinimas	Ugdytinių amžius (gimimo metai)	Ugdytinių skaičius (minimalus)	Kontaktinių val. skaičius per savaitę
Pradinio rengimo 1 m.	Mergaitės 2009–2010 m.	14	6
Pradinio rengimo 1 m.	Berniukai 2013 m.	14	6
Pradinio rengimo 2 m.	Berniukai 2010-2011 m.	14	7
Pradinio rengimo 2 m.	Berniukai 2012 m.	14	7

Meistriškumo ugdymo 2 m.	Berniukai 2009-2007 m.	15	10
Meistriškumo ugdymo 4 m.	Mergaitės 2002-2004 m.	14	12
Meistriškumo ugdymo 2 m.	Berniukai 2006-2008 m.	13	12
Meistriškumo ugdymo 5 m.	Mergaitės 2005-2006 m.	13	14
Meistriškumo ugdymo 4 m.	Berniukai 2005 m.	13	16
Meistriškumo ugdymo 3 m.	Berniukai 2002-2004 m.	14	14

LENGVOJI ATLETIKA

Ugdymo grupės pavadinimas	Ugdytinių amžius (gimimo metai)	Ugdytinių skaičius (minimalus)	Kontaktinių val. skaičius per savaitę
Pradinio rengimo 1m.	Mergaitės, berniukai 2006-2008 m.	12	4
Pradinio rengimo 2 m.	Mergaitės, berniukai 2004-2005 m.	11	8
Meistriškumo tobulinimo 2 m.	Merginos, vaikinai 2003-2002 m.	8	18
Meistriškumo tobulinimo 3 m.	Merginos, vaikinai 2004-2009 m.	9	12

ŠACHMATAI

Ugdymo grupės pavadinimas	Ugdytinių amžius (gimimo metai)	Ugdytinių skaičius (minimalus)	Kontaktinių val. skaičius per savaitę
Meistriškumo ugdymo 1 m.	Mergaitės, berniukai 2009-2011 m.	10	12
Meistriškumo ugdymo 5 m.	Mergaitės, berniukai 2002-2008 m.	6	18

ŠAUDYMAS

Ugdymo grupės pavadinimas	Ugdytinių amžius (gimimo metai)	Ugdytinių skaičius (minimalus)	Kontaktinių val. skaičius per savaitę
Meistriškumo ugdymo 5 m. (pistoletas)	Mergaitės, berniukai 2001-2003 m.	6	20
Meistriškumo ugdymo 1 m.	Mergaitės, berniukai 2001-2008 m.	9	12
Meistriškumo ugdymo 5 m.	Mergaitės, berniukai 2000-2003 m.	6	18